

[Pinholt.]

paa Kommunerne, i 1885—86 er det 5 Mill. Kr., og man lægger 320 000 Kr. paa Kommunerne, i 1895—96 5,4 Mill. Kr. med 462 000 Kr. paa Kommunerne, i 1905—06 6 Mill. Kr. med 860 000 Kr. paa Kommunerne, i 1915—16 10,6 Mill. Kr. med 985 000 Kr. paa Kommunerne. Men 10 Aar senere, i 1925—26, er Udskrivningen 38,6 Mill. Kr. — paa 10 Aar stiger den altsaa med 28 Mill. Kr. —, og man lægger nu 4,1 Mill. Kr. paa Kommunerne, og i 1928—29 efter Amtsrådens Ligning 29,1 Mill. Kr., og man lægger 4,6 Mill. Kr. paa Kommunerne.

Altsaa i 70 Aar, fra 1845 til 1915, steg Amtsskatterne fra 1,2 til 10,6 Mill. Kr. eller godt 9 Mill. Kr. Det var i Virkeligheden en jævn og rolig Udvikling, som ikke kunde siges at være revolutionær i nogen Henseende, og det er derfor ogsaa ganske rigtigt, hvad Falbe-Hansen skriver i „Danmarks Statistik“, at naar Hartkornsskatten er steget fra 1845, da den var 3 Kr. 34 Ø., til 1875—76, da den var 12 Kr. 12 Ø., maa det erindres

„at Hartkornets Produktionsevne og Værdi jo er tiltaget meget i det omhandlede Tidsrum — til Dels netop som Følge af adskillige af Amtsfondens Udgifter —, og at det som Følge deraf lettere kan udrede Skatterne end forhen“.

Det tror jeg, han har fuldkommen Ret i.

Men fra 1915—16 til 1925—26—Aaret 1925—26 er det vanskeligste Aar, vi har, for baade Amts- og Sognekommuner — steg altsaa Amtsskatterne med 28 Mill. Kr., langt over det, som Ejendomsværdierne steg, og her blev der absolut begaaet en Uret mod de faste Ejendomme.

Derfor er det ganske følgerigtigt, at man fra den Side har beklaget sig over den Stigning, der er sket, og det er rigtigt, at Indenrigsministeren nu gaar til at søge fastlagt en fast Promille, hvorover man ikke maa gaa, og en Promille, som er sat i Forhold til, hvad Beskatningen var før Krigen. Det er det, der sker nu, hvis dette Lovforslag bliver ophøjet til Lov.

Jeg føler mig overbevist om, at der kan ikke gives nogen saglig Begrundelse for et modsat Standpunkt, der kan ikke være nogen saglig Begrundelse for, at man skal have frit Slag paa Beskatningen af faste Ejendomme eller paa den Formue, som staar i dem. Der kan heller ikke være nogen Berettigelse til at beklage sig over, at faste Ejendomme har en fast Promille, som netop staar i Forhold til, hvad de i den historiske Tid har haft.

Det er rigtigt, at den faste Ejendom

skal og maa beskattes særlig, ogsaa fordi det er historisk begrundet, thi man har til enhver Tid, saa længe vi ved i alt Fald, haft Beskatning af fast Ejendom. Hvordan den har været ordnet før Enevældens Tid, ved man ikke, men man ved, at man den Gang havde Sølvmark og Guldmark og den Slags Ting ved Beskatning af fast Ejendom. Men efter Enevældens Indførelse ved man jo nøjagtigt, hvordan Beskatningsgrundlaget har været. Det er jo imidlertid klart, at i de tidligste Tider maatte man tage Beskatningen af fast Ejendom navnlig i Retning af Præstationer, som skulde ydes, og det gik jo langt op i Tiden.

Jeg mener ogsaa, hvad jeg senere maaske kan komme til at omtale lidt mere, at en fast Promille, en fast Beskatning af den faste Ejendom kan ikke siges i og for sig at være særlig generende for den faste Ejendom. Den, der køber en fast Ejendom med en bestemt Skattepromille, ved nøjagtigt, hvor han kan komme hen i Henseende til Beskatning.

Med Hensyn til den Udvikling, der er foregaaet i Udgifterne, er jeg ikke gaaet længere tilbage end til 1875, og her vil det da ses, at for Vejvæsenets Vedkommende var der i en lang Aarrække, i 40 Aar, ikke nogen Stigning, der er værd at nævne. Vej-udgifterne var i Virkeligheden de samme, og i alt Fald var det Tryk, som de kunde lægge paa de faste Ejendomsbesiddere, aftagende, fordi Værdien af Ejendommene steg. Det ulykkelige er jo ikke, at en fast Ejendoms Skat stiger, hvis Værdien af Ejendommen stiger, naar den Promille, hvormed der beskattes, er den samme. Og det er det samme, hvis Ejendommen gaar ned i Værdi, saa falder Ejendommens Beskatning paa Grund af den faste Promille, saa faar den vedkommende en Lettelse i Beskatningen, hvad der efter min Opfattelse ogsaa er fuldstændig rigtigt.

Man har i Landbokommissionens Betænkning af 1920 udtalt, at saafremt der skete en meget stor Konjunktursvingning opad, vilde der maaske her kunne være Anledning til ekstraordinært at forhøje Promillen, og det vil jeg heller ikke sige noget til, at man gør i en vis mindre Grad — det giver sig ikke Udtryk i dette Lovforslag, og det mener jeg heller ikke det skal —, men paa samme Maade maatte man saa, naar det gik nedad ekstraordinært, ogsaa ekstraordinært nedsætte Promillen. Det kunde være tankemæssigt rigtigt, men jeg tror, at den Form, Lovforslaget har faaet, vil være den heldigste.

I 1875 var Vejvæsenets Udgifter 2,5